

[Merete Bjørn Hanssen.]

Jeg gerne bekende min skepsis over for den nedarvede statsydelsesinstitution og dermed over for nu at søge denne institution yderligere udvidet. Det foreliggende lovforslag skal til revision igen om 3 år. Jeg finder det ønskeligt, at man i lovens gyldighedsperiode virkelig tager statsydelserne op til nytænkning sammen med de sociale foranstaltninger, der i form af støtte til efterladte efterkønstnere findes i lovforslagets § 2.

Der er markante politiske ønsker om at rette statens kunststøtte direkte mod det kunstneriske værk. Jeg ville finde det mere rimeligt at overveje, at den betydelige forfatterstøtte, der f. eks. ydes via statsydelserne, blev sat i forbindelse med biblioteksafgiften, sådan at man forsøgte ligesom at omforme den sikkerhedsnetstanke, som ministeren gør sig til talsmand for, og som han begrundet disse ydelser med, og vælge en sådan fremgangsmåde, at man i stedet yder en rimelig betaling for det arbejde, et kunstnerisk værk repræsenterer.

Det foreliggende lovforslag betyder, at midlerne til Statens Kunstfond nu ajourføres i forhold til prisudviklingen siden 1964, og at der yderligere stilles 1/2 mill. kr. til rådighed for nye aktiviteter.

Bortset fra de muligheder, som en ændret hædersgavepraksis åbner for at jævne skellet mellem skabende og udøvende kunstnere, får vi ikke dette problem løst endeligt med det foreliggende lovforslag. Men jeg lægger overordentlig vægt på, at ministeren gennem en særlig finanslovbevilling i lovens gyldighedsperiode vil søge at indvinde erfaringer for, hvordan en sådan støtteordning praktisk kan udformes. Principielt må den, som det er fremhævet af ministeren, knyttes til de kunstneriske uddannelsesinstitutioner, vi har. Men taler vi om det kunstformidlende sigte, som vi også principielt ønsker indbygget i forbindelse med Statens Kunstfond, ja, så er det støtten til de aktive, vi må have opmærksomheden henvendt på. Jeg vil her særlig fremhæve betydningen af f. eks. at styrke det glimrende grundlag, som landets musikforeninger udgør for et musikformidlende arbejde. Jeg ser her en mulighed for på én gang at støtte både de musikskabende og de musikudøvende kunstnere, at virke for den mere lige adgang til kulturgoderne og at fremme en decentri-

seret kunststøtte. Det er med stor glæde, man kan notere sig, at dette sidste, decentraliseringen, også er et vigtigt nyt element i revisionen af loven om Statens Kunstfond. Det er jo allerede gældende praksis, men det foreslås nu lovfæstet i § 4, stk. 5.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til en velvillig udvalgsbehandling.

Else-Merete Ross: Spørgsmålet om støtte til udøvende kunstnere, som foreslået af kulturudvalget, har optaget ministeren så meget, at 3 spalter i de indledende bemærkninger til lovforslaget handler herom. Ministeren har allerede gennem tipsmidler og begrænsede rådighedsbeløb kunnet yde mindre stipendier til musikere, sangere og sceniske kunstnere. Jeg håber, det må lykkes ministeren at få den påtænkte særlige finanslovbevilling på 200.000 kr. årlig i en 3-årig forsøgsperiode igennem, og at det indhøstede erfaringsmateriale kan danne grundlag for særlig lovgivning på disse områder, således som det er sket på filmområdet ved oprettelsen af filmfonden.

Jeg er helt enig med ministeren i, at støtten til udøvende kunstnere bør søges uden for kunstfondloven. Hovedsynspunktet for kunstfondets oprettelse var, at det skulle støtte det skabende kunstneriske arbejde, som ikke på kort sigt var salgbart, og som ikke kunne lønnes under den ofte langvarige proces fra undfangelsen til det færdige værk. Kunstfondet var tænkt som en hjælp og et middel til at frigøre den skabende kunst fra en alt for stor afhængighed af f. eks. kunsthandlere, forlag o. lign.

Dette er referater af udtalelser fra repræsentantskabsmødet for 10 dage siden. Man hævdede dér, at ministeren ikke havde ret, når der i bemærkningerne står, at lovforslaget uforandret og fuldt ud bygger på de principielle synspunkter, som ligger til grund for den gældende lov. Man hævdede, at den bildende kunst, den litterære kunst og tonekunsten netop gennem kunstfondet var frigjort fra det merkantile aspekt, mens brugskunsten i form af kunsthåndværk og formgivning havde en nær forbindelse med erhvervslivet. Man tog afstand fra kontorchef Tjalves udtalelse om, at kunstneren ved produktionsfremmende virksomhed skal hjælpe samfundet til at konkurrere. Disse